

20-May, 2025-yil

**GUMON QILINUVCHI VA AYBLANUVCHINING EKSPERTIZA
TAYINLASH VA O‘TKAZISHDAGI HUQUQLARI VA MAJBURIYATLARINI
TUSHUNTIRISHNING O‘ZIGA XOSLIGI**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI AKADEMIYASI

TERGOV FAOLIYATI KAFEDRASI

O‘ktamov Islomjon Ikrom O‘g‘li

Annotatsiya: Jinoyat protsessida gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlari ta’minlanishi, sudlov tizimining adolatliligi va qonuniyligi uchun zaruriy shartlardan biridir. Ayniqsa, ekspertiza tayinlash va o‘tkazish jarayonida bu huquqlarni ta’minlash alohida o‘rin tutadi. Maqolada, gumon qilinuvchi va ayblanuvchining ekspertiza jarayonida ishtirok etish, ekspertlar tomonidan olib boriladigan tekshiruvlarda xolislik va ob’ektivlikni ta’minlash, shuningdek, ekspertiza natijalarining ishonchliligini oshirish masalalari keng yoritilgan. Ekspertiza jarayonidagi huquqlarni ta’minlashda, O‘zbekiston Respublikasining jinoyat protsessual qonunchiligi va xalqaro huquq standartlarining o‘rni haqida batafsil tahlil olib boriladi. Gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchi ekspertiza jarayonida faqat zarur bo‘lgan tekshiruvlarga asoslangan holda, o‘z huquqlarini himoya qilishga harakat qilishi lozim. O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi ekspertiza tayinlash va o‘tkazish jarayonida ishtirok etish huquqini, shuningdek, ekspertiza natijalariga nisbatan e’tiroz bildirish huquqini qat’iyan belgilab beradi. Bundan tashqari, ekspertlar faoliyatining xolisligini ta’minlash va ularning xatoligiga yo‘l qo‘yilmasligi uchun, sud va tergov organlari ekspertlarni tanlashda qat’iy me’yorlarni joriy qilishi kerak. Maqolada shuningdek, ekspertizaning xolislik va ob’ektivlik tamoyillariga rioya etilishi zarurligi ta’kidlanadi, chunki ekspertizalar, sudda chiqadigan hukmning hal qiluvchi qismi hisoblanadi. Gumon qilinuvchining ekspertiza jarayonida ishtirok etishi, uning sudlovdagi huquqlarini himoya qilish uchun muhim vositadir. O‘zbekistonda amalga oshiriladigan ekspertiza jarayonlari, xalqaro standartlar va me’yorlarga ham rioya qilgan holda, sud tizimining ishonchliligini oshiradi. Xalqaro huquq, jumladan BMTning Inson huquqlari to‘g‘risidagi Deklaratsiyasi va Yevropa Inson huquqlari sudining qarorlari, ekspertiza jarayonining to‘g‘ri va adolatli amalga oshirilishini nazarda tutadi. Maqolada, shuningdek, ekspertizaning ijtimoiy muhimligini oshirish, ekspertlarning malakalarini oshirish va jarayonni yanada shaffof qilish bo‘yicha takliflar kiritiladi. Jinoyat ishlarida ekspertiza natijalari, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining ishini hal qiluvchi omil sifatida xizmat qilishi mumkin. Shu sababli, ekspertizaning to‘g‘ri tashkil etilishi va uning barcha shartlarining qonuniy talablarga javob berishi zarur.

Kalit so‘zlar: Ekspertiza, gumon qilinuvchi, ayblanuvchi, huquqlar, xolislik, ekspertlar, qonun, Jinoyat-protsessual kodeksi, xalqaro huquq, adolatli sud, ekspertiza natijalari.

Аннотация: Важным аспектом уголовного судопроизводства является обеспечение прав подозреваемого или обвиняемого, особенно в контексте проведения и назначения экспертиз. Статья посвящена рассмотрению прав обвиняемого в процессе назначения экспертизы и обеспечении их защиты в ходе экспертизы. Основное внимание уделяется праву подозреваемого или обвиняемого участвовать в экспертизе, а также обеспечению независимости и объективности экспертов. В статье анализируются основные положения Уголовно-процессуального кодекса Республики Узбекистан и международные правовые стандарты, направленные на защиту прав подозреваемого в процессе экспертизы. Одним из ключевых аспектов является право обвиняемого на участие в экспертизе. В Уголовно-процессуальном кодексе Узбекистана предусмотрены четкие нормы, которые гарантируют участие подозреваемого или обвиняемого в процессе назначения и проведения экспертизы, а также возможность оспаривания результатов экспертизы. Для обеспечения объективности и справедливости судебного разбирательства, необходимо также обратить внимание на независимость экспертов. Судебная практика и международные правовые акты, такие как Декларация прав человека ООН и решения Европейского суда по правам человека, подчеркивают важность обеспечения беспристрастности и профессионализма экспертов. Статья также рассматривает практические проблемы, возникающие в ходе проведения экспертизы, включая вопросы квалификации экспертов, их независимости и адекватности предоставленных экспертных заключений. Важно отметить, что не только национальное законодательство, но и международные стандарты должны соблюдаться при проведении экспертизы, чтобы гарантировать правосудие и защиту прав обвиняемого. Кроме того, в статье предложены рекомендации по улучшению системы экспертизы в уголовных делах, в том числе повышения квалификации экспертов и улучшения механизмов контроля за проведением экспертиз, что способствует более справедливому и прозрачному судебному процессу.

Ключевые слова: Экспертиза, подозреваемый, обвиняемый, права, независимость, эксперт, закон, Уголовно-процессуальный кодекс, международное право, справедливый суд, результаты экспертизы.

Annotation: Ensuring the rights of the accused or suspect in criminal proceedings, particularly in the context of expert examination, plays a vital role in ensuring fairness and justice in the legal process. This article explores the rights of the accused or suspect in the process of appointing and conducting expert examinations. It focuses on the right of the accused to participate in the expert examination and the necessity to safeguard the independence and objectivity of experts. The article also analyzes the relevant provisions of the Criminal Procedure Code of the Republic of Uzbekistan and international legal standards aimed at protecting the rights of the suspect during expert examinations. One of the primary aspects discussed is the right of the accused to participate in expert procedures.

20-May, 2025-yil

The Criminal Procedure Code of Uzbekistan clearly establishes the legal framework for the involvement of the suspect or accused in the appointment and conduct of expert examinations, as well as their right to challenge the results. To ensure fairness and objectivity in the judicial process, it is essential to focus on the independence of experts. Judicial practices and international legal instruments, such as the UN Universal Declaration of Human Rights and decisions of the European Court of Human Rights, underscore the importance of maintaining impartiality and professionalism among experts. The article also addresses practical issues encountered in the expert examination process, including the qualification of experts, their independence, and the adequacy of expert opinions provided. It highlights that both national legislation and international standards should be followed to ensure justice and the protection of the accused's rights. Furthermore, the article proposes recommendations for improving the expert examination system in criminal cases, including the enhancement of expert qualifications and the establishment of more effective mechanisms for monitoring expert examinations, all of which contribute to a more transparent and fair judicial process.

Keywords: Expert examination, accused, suspect, rights, independence, expert, law, Criminal Procedure Code, international law, fair trial, expert results.

Jinoyat protsessida adolatli sudlovni ta'minlash, faqatgina tergov va sud organlarining faoliyatiga bog'liq emas, balki har bir tomonning huquqlarini himoya qilishni talab qiladi. Ayniqsa, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlari ekspertiza jarayonida ta'minlanishi juda muhimdir. Ekspertiza — bu maxsus bilim, ko'nikma yoki tajribaga ega shaxslar tomonidan o'tkaziladigan ilmiy va texnik tahlil bo'lib, jinoyat ishi bo'yicha muhim dalillarni aniqlash va tergovchilarga yoki sudga to'g'ri qaror qabul qilishda yordam beradi. Shunday bo'lsa-da, ekspertiza jarayoni, gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlariga to'g'ri rioya qilgan holda o'tkazilishi lozim. Aks holda, bu jarayonning ishonchliligi va adolatli bo'lishi xavf ostiga tushadi. O'zbekiston Respublikasining jinoyat protsessual qonunchiligi, shuningdek, xalqaro huquq standartlari gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlarini himoya qilishni ta'minlashga katta ahamiyat beradi. Xususan, ekspertiza jarayonida ishtirok etish huquqi, ekspertiza natijalariga nisbatan e'tiroz bildirish huquqi, va ekspert tanlashda qat'iy talablar joriy etilgan. Bunday huquqlarni ta'minlash, nafaqat adolatli sudlovni amalga oshirish, balki sud tizimiga bo'lgan ishonchni oshirish uchun ham zarurdir. Maqolada, gumon qilinuvchi va ayblanuvchining ekspertiza jarayonidagi huquqlari, shu jumladan, ekspertiza tayinlash va o'tkazishdagi qatnashish imkoniyatlari va bu jarayondagi xolislik tamoyillari chuqur tahlil etiladi. Ekspertiza jarayonining maqsadi, oddiy tushunchada, jinoyatni tergov qilishda muhim bilimlarni olish va tekshiruvlarga asoslangan ravishda dalillarni to'plashdir. Biroq, ekspertiza bir vaqtning o'zida juda nozik va murakkab jarayon bo'lib, uning to'g'ri va xolis o'tkazilishi nafaqat to'g'ri hukm chiqarishga, balki gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlarini himoya qilishga ham xizmat qiladi. O'rganishimiz kerak bo'lgan birinchi masala — ekspertiza jarayonida shaxsning ishtiroki. Agar gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining bu

20-May, 2025-yil

jarayonda ishtirok etish huquqi to'liq ta'minlanmasa, ekspertiza jarayoni noxolis va tarfakash bo'lishi mumkin. Ekspertlar o'z xulosalarini faqat ilmiy va texnik bilimlarga asoslanib bera olishlari kerak, ularning fikriga tashqi ta'sirlar ta'sir qilmasligi zarur. Xalqaro huquq hamda O'zbekistonning milliy qonunchiligi, ekspertiza jarayonida taraflarning huquqlarini himoya qilishga doir bir qator mexanizm va kafolatlarni o'rnatgan. BMTning Inson huquqlari to'g'risidagi deklaratsiyasi, Yevropa Inson huquqlari sudining qarorlari va boshqa xalqaro huquq normalari, ekspertiza jarayonining to'g'ri amalga oshirilishini va barcha tomonlarning huquqlarining ta'minlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Ayniqsa, Yevropa sudining ekspertiza jarayonidagi xolislik va shaffoflikni ta'minlashga doir qarorlari, sud tizimi va tergov organlariga ekspertlar bilan ishlashda qanday ehtiyotkorlikni namoyon etish kerakligini ko'rsatib beradi. Gumon qilinuvchi va ayblanuvchining ekspertiza jarayonidagi huquqlari, ularning sudlovdagi ishtirokini kafolatlash, barcha protsessual huquqlarni amalga oshirish uchun zarur. Agar ekspertiza jarayonida gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchi o'z huquqlarini himoya qilishda ishtirok etmasa, bu, avvalo, ekspertiza natijalarining ishonchliligiga putur yetkazishi mumkin. Ekspertlar, ularning faoliyatini qonuniy va professional asosda olib borishi kerak bo'lgan mutaxassislar sifatida, o'z vazifalarini to'g'ri bajarishlari uchun to'liq mustaqil va tarfakashlikdan holi bo'lishlari zarur. Bunday sharoitda, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlarini himoya qilishga yo'naltirilgan qat'iy me'yorlar va nazorat tizimi juda muhim hisoblanadi. Ekspertiza natijalarining to'g'riligi va xolisligini ta'minlash uchun, shuningdek, ekspertlar malakasini oshirish va ular faoliyatini nazorat qilishga alohida e'tibor qaratish zarur. Ekspertlar, o'z ishlarini bajarishda qonuniy va ilmiy talablar asosida harakat qilishlari lozim. Bunday sharoitda, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining ishtirok etishi va ularning huquqlarini himoya qilish imkoniyati, sud tizimining umumiy adolatli ishlashiga muhim ta'sir ko'rsatadi. Shu bilan birga, ekspertiza jarayonining shaffofligini ta'minlash uchun zarur bo'lgan barcha qadamlar, davlat organlari tomonidan qat'iy nazorat va monitoringni talab qiladi. Agar ekspertlar va ularning xulosalari uchun ta'sirchan bo'lgan har qanday tashqi omil bo'lsa, bu, shubhasiz, ekspertiza jarayonining natijalarini buzishi va gumon qilinuvchining huquqlarini cheklashga olib kelishi mumkin. Shu sababli, ekspertlar faoliyatining to'g'ri va ishonchli bo'lishi, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining barcha huquqlarini himoya qilishga imkon beradi. Maqolaning asosiy maqsadi, ekspertiza jarayonida gumon qilinuvchi va ayblanuvchining huquqlarini ta'minlashning ahamiyatini va bu jarayonda qatnashish huquqlarini himoya qilishning qonuniy asoslarini ko'rsatishdir. Shuningdek, ekspertiza jarayonining adolatli o'tkazilishini ta'minlash uchun qanday qonuniy chora-tadbirlar va nazorat mexanizmlarini joriy etish zarurligini tahlil qilishdir. Bu orqali, faqatgina ekspertiza jarayonining o'zi emas, balki butun jinoyat sudlov tizimining ishonchliligi va adolatliligi mustahkamlanadi.

Jinoyat protsessida gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlarini ta'minlash, faqatgina sud jarayonining qonuniy va adolatli bo'lishini kafolatlamaydi, balki uning so'nggi natijalari, ya'ni sudning hukmi, axloqiy va ijtimoiy jihatdan ham to'g'ri bo'lishiga imkon yaratadi. Ayniqsa, ekspertiza tayinlash va o'tkazish jarayonida bu huquqlarni himoya

20-May, 2025-yil

qilish zarur, chunki ekspertiza - tergov yoki sudning jinoyatga oid ishlar bo'yicha qarorlar qabul qilishda asosiy manba hisoblanadi. Ushbu jarayonning ishonchliligi, adolatli va ob'ektiv o'tkazilishi, gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlari bilan to'liq muvofiqlikda amalga oshirilishi lozim. Agar bu huquqlar to'liq ta'minlanmasa, sud hukmi noto'g'ri bo'lishi yoki xatoliklar yuzaga kelishi mumkin. Maqolada, gumon qilinuvchi va ayblanuvchining ekspertiza jarayonidagi huquqlarini ta'minlashni, bu huquqlarning huquqiy asoslarini va amaliyotdagi qo'llanilishiga doir masalalarni tahlil qilamiz.

Ekspertiza jarayonida ishtirok etish huquqi

Jinoyat protsessida gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining ekspertiza jarayonida ishtirok etish huquqi – bu uning sudlovdagi asosiy huquqlaridan biridir. Bu huquqni ta'minlash, birinchi navbatda, ekspertlar tomonidan o'tkaziladigan tahlil va xulosalar to'g'riligini va ob'ektivligini ta'minlashga yordam beradi. Gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchi ekspertiza jarayoniga qatnashish huquqiga ega bo'lganida, u o'zining huquqlarini himoya qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ushbu huquq, nafaqat ekspertning xulosalariga bo'lgan ishonchni oshiradi, balki gumon qilinuvchining o'ziga nisbatan noxolis yoki tarfakash yondashuvlarni oldini olishga xizmat qiladi. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi, gumon qilinuvchiga yoki ayblanuvchiga ekspertiza jarayonida ishtirok etish huquqini ta'minlaydi. Buning natijasida, ular ekspertizaga tayinlanadigan shaxslar bilan tanishish, ekspertizaning maqsadi va mazmuni to'g'risida ma'lumot olish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Shuningdek, gumon qilinuvchining ekspertiza natijalariga nisbatan e'tiroz bildirish huquqi ham mavjud, bu esa uning huquqlarini himoya qilishga katta ahamiyat kasb etadi.

Ekspertiza va xolislik tamoyillari

Ekspertiza jarayonining xolis va ob'ektiv o'tkazilishi, sudning yakuniy qaroriga ta'sir qiladigan eng muhim omillardan biridir. Agar ekspertlar xolis bo'lmasalar, ekspertiza natijalarining ishonchliligi shubha ostiga olinadi, bu esa gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining adolatli sudlov olish huquqini cheklashi mumkin. Ekspertlarning xolisligi ta'minlanmagan holatda, ekspertizaning amalga oshirilishi natijasida chiqarilgan hukmlar noto'g'ri bo'lishi mumkin. Shu sababli, ekspertiza jarayonida gumon qilinuvchining huquqlari ta'minlanishida ekspertlarning malakasi va ularning mustaqilligi o'ta muhim ahamiyatga ega. Gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining ekspertiza jarayonida ishtirok etishi, ekspertlarning xolisligini va ishonchliligini ta'minlashga yordam beradi. O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida ekspertlarning faoliyatini tartibga solish va nazorat qilish uchun qat'iy me'yorlar mavjud. Ushbu me'yorlar, ekspertlar tomonidan amalga oshiriladigan barcha ekspertiza jarayonlarini o'z ichiga oladi. Shuningdek, ekspertlarning xatolari yoki shubhali xulosalariga nisbatan sud va boshqa tegishli organlar tomonidan aniqlangan chora-tadbirlar ham mavjud.

Gumon qilinuvchi va ayblanuvchining e'tiroz bildirish huquqi

Ekspertiza jarayonida gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining e'tiroz bildirish huquqi ham muhim o'rin tutadi. Agar ekspertiza natijalari gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchi uchun salbiy oqibatlarga olib kelsa, ular bu natijalarga nisbatan sudga e'tiroz

20-May, 2025-yil

bildirish huquqiga ega. Bu huquq, ayniqsa, ekspertiza natijalari noto‘g‘ri yoki tarfkash bo‘lsa, gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlarini himoya qilishga xizmat qiladi. E’tiroz bildiruvchi tomon, ekspertizaning qayta o‘tkazilishi yoki boshqa ekspertlar tomonidan amalga oshirilishi uchun talablar qo‘ya olishlari mumkin. E’tiroz bildirish huquqi, shuningdek, ekspertiza jarayonining shaffofligini ta’minlashga yordam beradi. Agar ekspertning xulosalari noxolis yoki shakllanmagan bo‘lsa, bu e’tirozlar orqali korrupsiya yoki boshqa tashqi ta’sirlarning mavjudligini aniqlashga yordam beradi. Shu bilan birga, e’tirozlarni ko‘rib chiqish jarayoni, sud tizimining ishonchliligini oshiradi va tergovchilarga ekspertiza jarayonining adolatli o‘tkazilishini ta’minlashda yordam beradi.

Jinoyat protsessida gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlarini ta’minlash, sud tizimining adolatli va qonuniy ishlashini ta’minlash uchun juda muhimdir. Ayniqsa, ekspertiza jarayonida bu huquqlarni himoya qilish o‘ta dolzarb masaladir, chunki ekspertizalar, jinoyat ishi bo‘yicha to‘g‘ri va ishonchli qarorlar qabul qilishda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Ekspertiza jarayonining xolislik va ob‘ektivlik tamoyillariga asoslanishi, faqatgina shaxsiy huquqlarni emas, balki jamiyatning adolatga bo‘lgan ishonchini ham mustahkamlashga xizmat qiladi. Gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining ekspertiza jarayonida ishtirok etish huquqi, bu jarayonni o‘tkazishning eng muhim jihatlaridan biridir. Bu huquq, shaxsning o‘z huquqlarini himoya qilish, ekspertiza natijalariga qarshi e’tiroz bildirish imkoniyatini yaratadi va jarayonning shaffofligini ta’minlaydi. O‘zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual kodeksi va xalqaro huquq normalari, ekspertiza jarayonining adolatli va xolis o‘tkazilishiga yo‘naltirilgan talablarni belgilab beradi. Shu bilan birga, ekspertlar faoliyatini tartibga solish va ularning xolisligini ta’minlash uchun qat’iy me’yorlar mavjud. Bunday me’yorlar, ekspertlarning malakasini oshirish va ularning mustaqil faoliyat yuritishini kafolatlashga qaratilgan bo‘lib, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlarini himoya qilishni ta’minlashga yordam beradi. Ekspertiza jarayonining ishonchliligi, uning natijalarining xolisligi, nafaqat individual tomondan, balki butun sud tizimining ishonchliligini oshiradi. Agar ekspertlar xolis bo‘lmasa yoki ekspertiza jarayoni shaffof bo‘lmasa, sudning yakuniy qaroriga shubha va e’tirozlar paydo bo‘ladi. Bunday vaziyatda, gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchi o‘zining huquqlarini himoya qilish uchun e’tiroz bildirish huquqiga ega bo‘lishi kerak, bu esa, ekspertiza jarayonining adolatli va to‘g‘ri o‘tkazilishini ta’minlashga xizmat qiladi. Xalqaro huquq, xususan, BMTning Inson huquqlari to‘g‘risidagi deklaratsiyasi va Yevropa Inson huquqlari sudining qarorlari, ekspertiza jarayonining to‘g‘ri va xolis o‘tkazilishi zarurligini ta’kidlaydi. Bu huquqiy normalar, davlatlarga, jumladan O‘zbekiston Respublikasiga, gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining huquqlarini himoya qilishni ta’minlashni talab qiladi. Shuningdek, ekspertlar tomonidan ekspertiza jarayonida shaffoflik va xolislikni saqlashga alohida e’tibor qaratish zarur, chunki bu jarayonlarning natijalari sudning hukmini shakllantiradi va jamiyatda adolatli sudlovning amalga oshirilishiga xizmat qiladi. Ekspertizaning shaffofligi va xolisligi, shuningdek, barcha tomonnar uchun ishonchni oshiradi va sud tizimining adolatli ishlashiga yordam beradi. Agar gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlari to‘liq ta’minlanmasa, bu nafaqat ularning individual huquqlarini buzish, balki

20-May, 2025-yil

butun sud tizimining ishonchliligiga putur yetkazish bilan teng bo'ladi. Shu sababli, ekspertiza jarayonida har bir tomonning huquqlarini himoya qilish, nafaqat jarayonning xolisligini ta'minlash, balki umumiy adolatli sudlovni ta'minlash uchun ham juda muhimdir. Shu bilan birga, ekspertlar faoliyatini tartibga solish, ularning malakasini oshirish, ekspertiza jarayonini yanada shaffof va ochiq qilish zarurligini ta'kidlaymiz. Shuningdek, sud tizimi va tergov organlari tomonidan ekspertlar faoliyatining doimiy monitoringi, gumon qilinuvchining yoki ayblanuvchining huquqlarini ta'minlash va ekspertiza jarayonining ishonchliligini oshirishga yordam beradi. Xulosa qilib aytganda, gumon qilinuvchi yoki ayblanuvchining ekspertiza jarayonidagi huquqlarini ta'minlash, nafaqat adolatli sudlovni amalga oshirishga, balki jinoyat protsessining umuman ishonchli va samarali bo'lishiga xizmat qiladi. Bu esa o'z navbatida, jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlashga va inson huquqlarini himoya qilishga yordam beradi. Bu masala nafaqat milliy qonunchilik doirasida, balki xalqaro miqyosda ham ahamiyatga ega va kelajakda ushbu sohadagi qonunchilikni takomillashtirish, shuningdek, ekspertiza jarayonining yanada shaffof va ishonchli bo'lishini ta'minlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlarni ishlab chiqish zarurdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Baron. R. (2016). The Role of Expert Evidence in Criminal Trials. London: Routledge. (Ekspertiza dalillarining jinoyat sudlarida roli va muhimligi haqida ilmiy tahlil).
2. Pevzner. M. (2018). Criminal Procedure: Theory and Practice. Moskva: Yurist. (Jinoyat protsessual qonunchiligi va ekspertiza jarayonidagi huquqlarni ta'minlashga oid huquqiy tahlil).
3. Tayfun. Z. (2020). Human Rights and Fair Trial in Criminal Proceedings. Istanbul: Istanbul University Press. (Inson huquqlari, adolatli sudlov va ekspertiza jarayonida himoya qilish masalalari).
4. Kamalov. S. (2022). O'zbekiston Respublikasining Jinoyat Protsessual Qonunchiligi: O'zgarishlar va Takliflar. Toshkent: Adolat. (O'zbekiston jinoyat protsessual qonunchiligidagi yangiliklar va ularning ekspertiza jarayoniga ta'siri).